

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบการจัดบริการสุขภาพระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในและนอกโครงการสุศึกษาสายการศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 2 กลุ่มคือ ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการและผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการ

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

1. สํารวจรายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏว่ามีทั้งหมด จำนวน 1,336 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนในโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2529 จำนวน 137 โรงเรียน และโรงเรียนนอกโครงการจำนวน 1,199 โรงเรียน
2. ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนในโครงการ ผู้วิจัยใช้จำนวนเท่ากับจำนวนผู้บริหารโรงเรียนในโครงการทั้งหมดใน 20 อำเภอและ 2 กิ่งอำเภอ ดังนั้นจะได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 137 คน
3. ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการ ผู้วิจัยใช้จำนวน 300 คน (Yamane 1970 : 580-581) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการทั้งหมด 1,199 คน และให้กระจายอยู่ใน 20 อำเภอและ 2 กิ่งอำเภอ ดังแสดงในภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดย
ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนการสร้างแบบสอบถาม

- 1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือต่าง ๆ
- 1.2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานขั้นต่ำของการจัดการบริการ
สุขภาพในสถานศึกษา ตลอดจนสภาพและปัญหาการจัดการบริการสุขภาพของโรงเรียนประถมศึกษา
บางแห่ง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพของผู้บริหารโรงเรียนและลักษณะทั่วไป
ของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบใช่ (Check list) และแบบให้เติมข้อความ
ลงในช่องว่าง แบบสอบถามในส่วนนี้ทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการจัดการบริการสุขภาพ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการ
จัดการบริการสุขภาพ 9 คำถาม มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบใช่ (Check list) และ
แบบปลายเปิด (Open end) คำตอบที่ให้เลือกมีทั้งคำตอบที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ใตมาตรฐานและ
สูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำของการจัดการบริการสุขภาพในสถานศึกษา คำตอบที่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำ
มีค่าคะแนน 0 คะแนน คำตอบที่ใตมาตรฐานและสูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำมีค่าคะแนน 1 คะแนน
แบบสอบถามในส่วนนี้ทั้งหมด 51 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาการจัดการบริการสุขภาพ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า
(Rating scale) 4 สเกล มีน้ำหนัก ดังนี้

- 0 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา
- 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 2 หมายถึง เป็นปัญหามาก

3. หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด

แบบสอบถามในส่วนนี้ทั้งหมด 28 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะการจัดบริการสุขภาพ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open end) คำตอบในส่วนนี้จะไม่นำไปเกี่ยวข้องกับการทดสอบสมมติฐาน แต่จะใช้ประโยชน์ในการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะของการวิจัย

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 หากความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน จำนวน 8 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข

3.2 วัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 30 ท่าน แล้ววัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่ 2 โดยใช้สูตร Kuder-Richardson 21 (K-R 21) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.62 และวัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่ 3 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.87 จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกเล็กน้อยแล้วนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาได้มีหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังหัวหน้าสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา

2. ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอให้เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้แก่ตัวอย่างประชากร และให้ตัวอย่างประชากรส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์ซึ่งได้จากหน้าตั้งผู้วิจัยและติดแสตมป์ไว้ให้เรียบร้อยแล้ว ถ้ายังไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนตามกำหนด ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามเตือนอีกครั้งหนึ่ง การเก็บรวบรวม

ข้อมูลครั้งนี้ใช้เวลาประมาณ 3 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 4-25 กันยายน 2529 เมื่อครบกำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้บริหารโรงเรียนในโครงการจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 89.78 และจากผู้บริหารโรงเรียนนอกโครงการ จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 94.67

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติและแปลผล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนและลักษณะทั่วไปของโรงเรียนใช้การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ
2. สภาพการจัดบริการสุขภาพของโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการใช้การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ
3. การเปรียบเทียบการจัดบริการสุขภาพตามมาตรฐานขั้นต่ำระหว่างโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าที (t - test)
4. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดบริการสุขภาพระหว่างโรงเรียนในโครงการและโรงเรียนนอกโครงการ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าที (t - test)

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยปัญหาการจัดบริการสุขภาพ ดือหลักดังนี้

0.00-0.59	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา
0.60-1.59	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
1.60-2.59	หมายความว่า	มีปัญหามาก
2.60-3.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใน ส่วนที่ 2 โดยใช้สูตร Kuder-Richardson (K-R 21)

$$\text{สูตร K-R 21 : } r_{xx} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{X}(n-\bar{X})}{nS_x^2} \right] \quad (\text{ประกอบ การณสูตร : 2525 : 46})$$

- เมื่อ r_{xx} แทนสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่น
 n แทนจำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 s_x^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. วัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนที่ 3 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α Coefficient) ของ ครอนบาช (Cronbach)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s^2}{s_x^2} \right] \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2525 : 52})$$

- เมื่อ α แทนสัมประสิทธิ์แอลฟา
 n แทนจำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_1^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_x^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

$$\text{ใช้สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{N} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2525 : 80})$$

- เมื่อ $\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

4. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{ใช้สูตร } SD = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N} - \left[\frac{\sum x}{N} \right]^2} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2525 : 81})$$

- เมื่อ SD แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทนจำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

5. ทดสอบค่าที (t - test)

ใช้สูตร $t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$ (ประกอบ กรรณสูตร 2525 : 98)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{(N_1 + N_2) - 2} \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

เมื่อ t แทนค่าที่

 $\bar{X}_1$ แทนค่าเฉลี่ยของคะแนนของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1 $\bar{X}_2$ แทนค่าเฉลี่ยของคะแนนของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 2 $\sum X_1$ แทนผลรวมของคะแนนของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1 $\sum X_2$ แทนผลรวมของคะแนนของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 2 N_1 แทนจำนวนตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1 N_2 แทนจำนวนตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 2ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) คือ $(N_1 + N_2 - 2)$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย